

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
15 maart 2022	2200010825	S.C. Volmer, G.E.S. Walgemoet
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		(053) 481 5309

ONDERWERP
Update: Verbeterpunten en vervolg bomenbescherming

Geachte leden van de Raad,

In onze [brief](#) van 12 oktober 2021 informeerden wij u over de afhandeling van uw “motie bomen beter beschermen”. Hierin hebben we toegezegd om u als gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2022 te informeren over de evaluatie en de verbeterpunten rond de bomenbescherming in Enschede. Dat doen we via deze brief. De aanpak bestaat uit twee sporen:

- Spoor 1: De huidige regels verduidelijken – korte termijn.
- Spoor 2: Werken aan toekomstgerichte regels voor de bescherming van de bomen – langere termijn.

Bestuurlijke achtergrond

Voordat we ingaan op de verbeterpunten via de twee sporen vinden we het belangrijk u ook even kort mee te nemen in de besluiten en belangrijke momenten rond dit traject. Dit zijn:

- *Op 26 januari 2021 - Is in de Stadsdeelcommissie Noord* gesproken over het bomenbeleid en de uitvoering daarvan.
- *Op 02 juli 2021 – Informeerden wij uw gemeenteraad via de brief [Proces evaluatie en bijstelling beschermwaardig bomenbeleid Enschede](#)* over de wijze waarop we op dat moment dachten het proces rond de regels vorm te geven.
- *Op 5 juli 2021 - Nam de gemeenteraad bij de behandeling van de zomernota de motie “bomen beter beschermen” aan.*
- *Op 6 juli 2021 - Heeft uw gemeenteraad de structuurvisie “[Visie landelijk gebied](#)” vastgesteld.* Onderdeel van de uitvoering van dit plan is bijvoorbeeld ook de stip aan de horizon om 170.000 bomen in Enschede toe te voegen en in de uitwerking in beeld brengen van landschappelijke elementen.
- *Op 12 oktober 2021 - Informeerden wij de gemeenteraad per brief over de wijze van [afhandeling van de motie “bomen beter beschermen” en het traject van de bijstelling regels bomenbescherming](#).* In deze brief gaven we aan eerst het Groenambitieplan Enschede aan uw gemeenteraad voor te leggen in kwartaal vier 2021. Waarna we in het eerste kwartaal van 2022 de evaluatie en verbeterpunten rond de bomenbescherming voorleggen. Dit als update op de eerdere brief. Reden hiervoor was onder andere de relatie en de logische volgorde van de trajecten (eerst ambitie en dan instrumenten) en de voor de trajecten van de organisatie gevraagde capaciteit.

- *Op 13 december 2021 - Stelde uw gemeenteraad het Groenambitieplan Enschede “[Enschede één groot groen park](#)” vast. Waarin we onder andere rond de bomen inzetten op het beschermen van het bestaande groen en de bomen en daarnaast ook inzetten op de optimalisatie van de boomverzorging. Ook hanteren we vanuit dit plan als principe dat waar een gemeentelijke boom vanuit noodzaak toch weg moet er een boom met goede toekomstbestendige groeiplaatsomstandigheden terug komt.*

Waar we nu staan

Inmiddels zijn er verschillende gesprekken gevoerd en adviezen gevraagd. Zowel breed intern met betrokkenen als extern met onze groene partners zoals vertegenwoordiging van de stichting Natuur en Milieuraad Enschede (NMRE), de Bomenstichting, Stawel en een landelijk boomjurist. Doel van deze verkennende gesprekken was inzicht krijgen in:

- De verbeterpunten rond de regels bomenbescherming.
 - In het te volgen traject om te komen tot optimale en toekomstbestendige regels.
- Op 31 januari 2022 was er een technische sessie. Hierin zijn de verbeterpunten en de twee sporen rond de regels bomenbescherming toegelicht.

Spoor 1: Verbeterpunten huidige werkwijze en wat we hierin al hebben opgepakt (korte termijn)

Uit de gesprekken komt naar voren dat er rond de huidige regels een aantal verbeteringen wordt gezien. Hieronder geven we een aantal belangrijke verbeterpunten, waarna we steeds de status aangeven van waar we nu rond dit verbeterpunt staan. Hiermee geven we ook al deels [invulling aan uw motie](#) bomen beschermen. Op het langere termijn deel van deze motie komen we terug bij spoor 2.

- **De beschermwaardige bomenkaart:** Is niet duidelijk genoeg. Zo zijn vlakken niet goed ingetekend. Verder is de kaart qua individuele bomen niet actueel wat kan leiden tot onduidelijkheid.
Status: De veldinventarisatie om de kaart actueel te maken is inmiddels uitgevoerd door NMRE en heeft inzicht gegeven voor zowel de korte als lange termijn. Ook de inventarisatie op hoofdlijnen van de onjuiste vlakken heeft plaatsgevonden en moet – na een extra check – digitaal verwerkt worden op de kaart. Hiervoor huren we expertise in om dit zo snel mogelijk aan te passen. Tot die tijd zijn we extra alert op de huidige kaart en handelen we voor onze eigen gemeentelijke bomen al zo veel mogelijk alsof de kaart al geactualiseerd is.
- **De meldingsplicht:** heeft in de huidige vorm juridisch geen status en geeft onduidelijkheid. Dat is ook terug te zien in de praktijk, waarbij soms vergunningplichtige bomen worden gemeld. Tegelijkertijd geeft een aantal gesproken partijen ook aan dat de huidige meldingsplicht in positieve zin wel drempelverhogend kan werken om een boom te kappen.
Status: We houden de meldingsplicht aan tot de huidige werkwijze is verbeterd of er eventueel nieuwe regels zijn (zie lange termijn). Daarna laten we deze in de huidige vorm vervallen via een voorstel aan uw raad. Ondertussen hebben we de werkafpraak gemaakt de meldingen actief te controleren om te kijken of er geen vergunningplichtige bomen tussen zitten en nemen daarop zo nodig actie richting de melder.
- **Herplant en handhaving:** Er wordt regelmatig een herplantplicht opgelegd, die dan gelijk ook vergunningplichtig is. In de uitvoering en naleving hiervan zijn verbeteringen mogelijk. Zo hoeft de daadwerkelijke uitvoering van de herplant niet gemeld te worden, komt herplant nog niet direct op de kaart en ontbreken de benodigde middelen om het handhaving en controle op de uitvoering van de herplant te organiseren.

Status: We hebben een meldverplichting van de afhandeling van de herplant opgenomen in de vergunning en onderzoeken hoe we de herplant ook eenvoudig op de kaart zichtbaar kunnen maken. Hierdoor houden we beter zicht op de daadwerkelijke uitvoering en kunnen we steekproefsgewijs controleren. Voor echt structurele handhaving ontbreken op dit moment de middelen.

- **De communicatie:** de communicatie rond kap en herplant kan beter. Denk aan het eerder en beter informeren van de samenleving waarom een boom weg moet en of er herplant plaats vindt. Ook kan alle informatie op www.enschede.nl/bomen mogelijk eenvoudiger en duidelijker gestructureerd.

Status: We hebben kleinere verbeterpunten al doorgevoerd. Zo hebben we de advertentieteksten in de huis aan huis krant aangepast. Ook is er inmiddels een traject gestart rond het structureel verbeteren van de informatie over kap, vervanging en herplant van bomen met daarbij ook de reden van kap. Te denken valt aan een overzichtskaart op de website of mogelijkheden om achterliggende informatie rond een te kappen boom snel in te zien.

- **De teksten in de Verordening Kwaliteit Leefomgeving (VKL):** laten wat ruimte in de uitleg rond grootschalige snoei van een boom. Dit vraagt aanscherping door bijvoorbeeld duidelijker te benoemen dat meer dan 20% snoei aan een boom wordt gezien als kap.
Status: In de dagelijkse praktijk behandelen we meer dan 20% snoei gewoon als kap. Zoals de VKL ook bedoelde te omschrijven. Om hier meer duidelijkheid richting onze inwoners in te geven scherpen we de VKL tekst op dit punt aan.

Spoor 2: Ontwikkelingen vragen mogelijk om bijstelling van de regels (langere termijn)

Een aantal ontwikkelingen vraagt om bredere heroverweging van de regels rond bomenbescherming in Enschede. Dit zijn onder andere:

- **Ambities:** U als gemeenteraad heeft nieuwe ambities vastgesteld voor het groen en de bomen in Enschede via de vaststelling van het [Groenambitieplan Enschede "Enschede één groot groen park"](#). Deze vragen een doorvertaling in de regels bomenbescherming, zoals rond de doelen van de regels, de criteria wanneer we een boom beschermwaardig beschouwen en de beoordeling van een kapaanvraag.
- **Wetgeving:** Rond de (aankomende) omgevingswet en het omgevingsplan is er nog onduidelijkheid op het gebied van de bescherming van bomen en hoe we dit het beste kunnen vormgeven. Dit vraagt nog verdere uitwerking en verduidelijking, deels vanuit het Rijk en deels vanuit de gemeente zelf. Bijvoorbeeld of we niet richting een meer gebiedsgerichte/ buurtgerichte aanpak moeten gaan.
- **Uw motie "bomen beter beschermen" (langere termijndeel):** In deze motie geeft u (kort samengevat) onder andere opdracht om met en vanuit de samenleving te komen tot bijstelling van de regels rond bomenbescherming en het beleid aan te passen, het bewustzijn rond bomen te vergroten, zorgvuldiger om te gaan met bomen en het verlenen van kapvergunningen aan strengere en bredere voorwaarden/criteria te verbinden. Waarbij u een grote ambitie uitspreekt om de regels en de kaart met en vanuit de samenleving tot stand te laten komen. De uitwerking hiervan vraagt een zorgvuldig traject.

Deze heroverweging moeten en willen we samen met u als gemeenteraad vormgeven. Waarbij we de ontwikkelingen en keuzes daarin verder in beeld brengen. Om vervolgens vanuit die inzichten en uw ambities als raad, de doelen rond de bescherming van bomen in Enschede verder aan te scherpen en prioriteren en keuzes.

Vervolg en planning

- *Spoor 1: De verduidelijking van de huidige regels.* Dit spoor loopt, een deel van de verbeterpunten is al doorgevoerd, de overige punten zijn opgepakt en worden op dit moment uitgewerkt. We streven ernaar om dit spoor voor de zomer gereed te hebben, waarbij we voorrang geven aan de aanpassing van de vlakken op de kaart.
- *Spoor 2: Werken aan toekomstgerichte regels voor de bescherming van de bomen.* We vinden het belangrijk dit traject zorgvuldig te doen, geen voorschot te nemen op de nieuwe collegeperiode en hierin ook het nieuwe bestuur in positie te brengen. Daarom pakken we dit deel nu niet op, maar geven dit mee aan het nieuwe bestuur.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)